

Tienonovas yra tikrai vienas
metais jaunesnis už Kosyginą,
bet jis yra žymiai sveikesnis. Jis
paskutiniu metu jau dirbo ilgasis
valandas prie valdžios reikalų.
Jis buvo ir tebėra geras matė-
matikas. Visus valstybės doku-
mentus jis gali lengvai patik-
rinti, nes tam yra gerai pasiru-
šęs. Kosyginas patenkintas Ti-
chonovo parinkimu, nes premie-
jero reikalai jam nebus svetimi.

Socialinis draudimas ir aprūpinimas

Redaguoja PRANAS SULAS

IV metai

Spalio 25, 1980 — Nr. 48 (150)

Klausimus ir medžiagą siųsti: 4436 So. Washtenaw, Chicago, IL 60632

Gražiąją praeitį prisimenant

Kuo rūpinosi Darbo Rūmai?

1933 V. 16 dienos Visuomenės reikalų vadybos leidžiamame Biuleteny Nr. 541 pranešta, kad Nepriklausomos Lietuvos vyriausybė pradėjo statyti Kaune ir Klaipėdoje namus, kuriuos lengvomis sąlygomis nuomos darbininkams ir duos išsipirkti nuosavybėn.

Tame pat Biuletenio numerioje išspausdinta gana įdomi informacija, kaip buvo rūpinamasi darbininkų reikalais Nepriklausomoje Lietuvoje.

„Darbo Rūmai dar yra nauja organizacija, kuriai pavesta rūpintis įvairiais darbininkų reikalais. Rūmai savo veiklą sėkmingai plečia ir tobulina. Kaune įvyko Darbo Rūmų metinis suvažiavimas. Darbo Rūmų pirmininkas Pr. Sulaitis padarė rūmų veiklos praeitį metų apžvalgą.

Valdyba padarė 55 posėdžius su ekspertais ir atskirų profesijų atstovais, kuriuose svarstyti svarbūs ir aktualūs reikalai, padaryta svarbių nutarimų. Svetimais skyrus savo

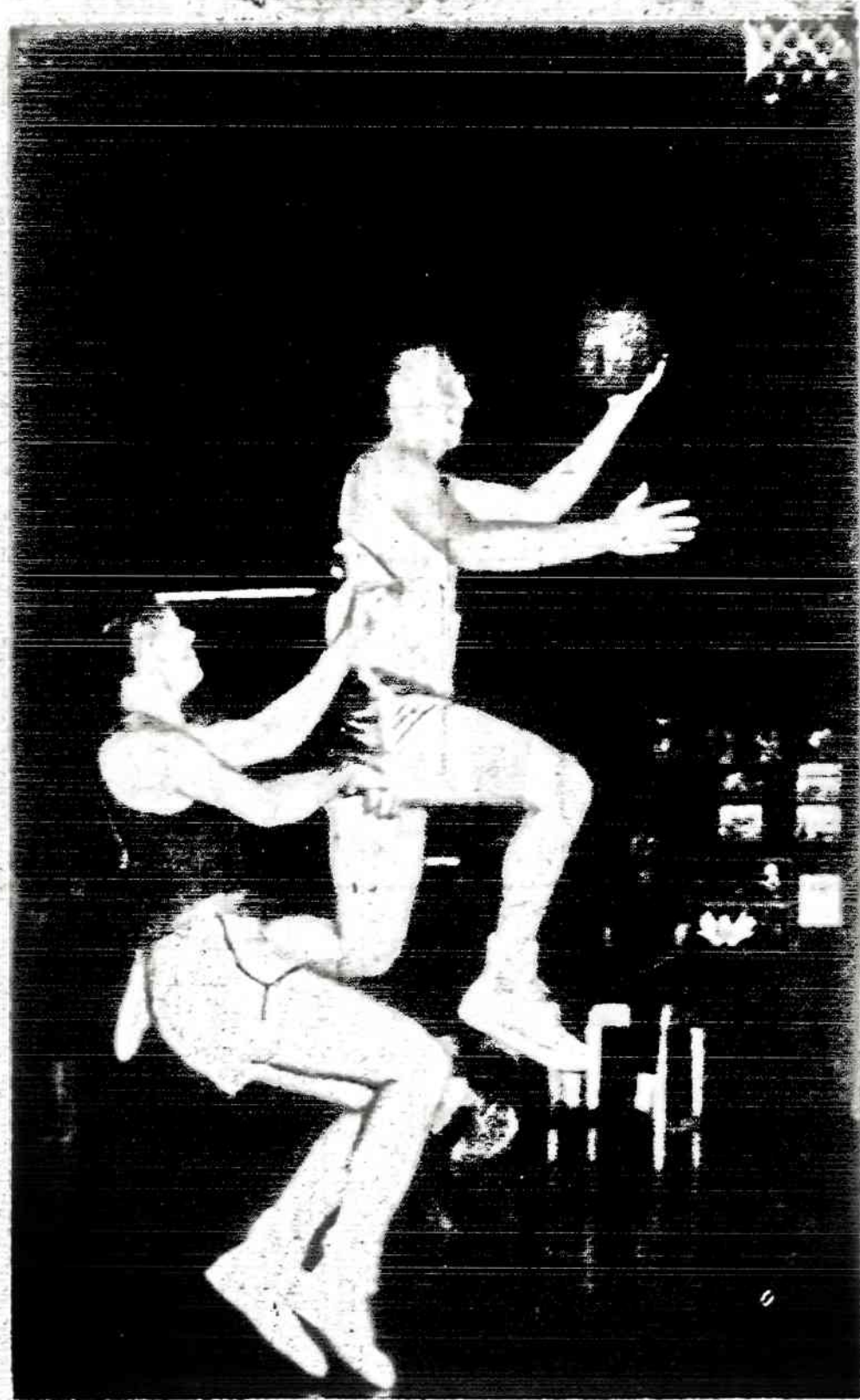
darbą praplėtė ir per suorganizuotą liaudies universitetą darbininkams ir tarnautojams sukurė bendrą ir specialaus lavinimo kursus. Suorganizuoti ir įvykdyti Kauno įmonių sporto ratelių keli turnyrai, kurie, pritraukė daug darbininkų ir tarnautojų. Prie darbininkų kultūrinių klubų buvo organizuojami sporto, šachmatų ir kt. sekcijos, o jos ruošė turnyrus. Pasirūpinę sportininkams nemokamai siuntinėtus rūmų leidžiamas „Darbas“ ir duota dovanų knygomis. Visos darbininkų sportininkų rungtynės sutraukdavo daug žiūrovų. Rūmams statyti Kestučio gatvės ir Vytauto prospektų kampe nupirktas žemės sklypas. Žiemą ten buvo įrengta darbininkams čiuožykla, tokia pat čiuožykla buvo įrengta ir Šančiuose.

Abi čiuožyklos buvo gausiai lankomos. Darbo Rūmai pernai išleido kelis leidinius. Paruoštas rūmų statybos projektas ir laukiama, kad netrukus bus patvirtintas.

Prilimos ekskursijos Klaipėdos kr. lietuvių darbininkų ir amatininkų susivienijimo ir Latvijos darbo rūmų centrinio choro. Rūmų atstovai dalyvavo trijose tarptautinėse konferencijose: laisvalaikio stumdojimo (muz. Makacinas ir dr. Toljušis) darbo inspektorijų ir tarptautinio darbo biuro (Pr. Diefinkaitis ir Pr. Sulaitis). Rašytiniai spūdžiai, gauti medžiaga naudojama savo veiklai tobulinti.

Rugsėjo 19 d. Darbo Rūmų suruosta Kaune Lietuvos darbininkų ir tarnautojų šventė, kurioje dalyvavo apie 18,000 žmonių. Darbo drabužių įvedimo reikalui buvo daromi reikiami žygiai ligi tie drabužiai įvesti beveik visose įmonėse. Organizatai dalyvauta kariuomenės su visuomene suartėjimo ir kitose šventėse. Paruošti darbininkų ir tarnautojų sporto sąjungos įstatai ir 1938 metais sąjunga įsteigta. (S-gos pirm. Seimo vicepirm. Gilvydis ir reikalų vedėjas — Bronius Macevičius. 1978 m. mirė Chicagoje. Reporterio Pr. Fab. pastaba).

Darbo Rūmų sukvietas 14-kos darb. kultūros klubų vedėjų suvažiavimas, kuriame vedėjai painstruoti kaip vykdyti rūmų nurodymus ir kaip vietose turi būti dirbamas kultūrinis, ekonominis ir socialinis darbas dirbančiųjų naudai. Paruoštas ir darbo departamento patiekta Pramonės

Grakštus krepšininko judesys užtikrina du taškus savo komandai.

darbininkų samdos pagerintas įstatymo pakeitimo projektas. Finansų ministerijai pasiūlytas pakeisti darbo pajamų mokesčio įstatymas su lengvatomis darbininkams ir kt. Vidaus reikalų ministerijai tarpininkauti ir pareikšta nuomonė, dėl centrinės darbo biržos steigimo, dėl karinės prievolės įstatymo nuostatų pakeitimo, kad darbininkai ir tarnautojai galėtų grįžti į buvusiąsias darbovietes, ir kt.

Lietuvos Darbo Rūmų įsteigtos ir gražiai veikusios Kaune Darbininkų ir Tarnautojų Sąjungos reikalų vedėjas Bronius Macevičius (1978 m. mirė Chicagoje).

Darbo Rūmų valdyba iškėlė reikalą, kad dėl siaurios krašte ekonominės krizės būtų padidinti uždariai dirbantiesiems. Uareikšta nuomonė, kad darbininkų sutartis ir jų bylos teismuose būtų neapmokestinamos — nereikėtų dirbantiesiems lįdyti žyminių mokesčio ženklų. Pareikšta nuomonė, dėl specialistų bei darbių atlyginimo normavimo, kad vietoje svetimšalių samdymo, priimtų šaiviskius bedarbius ir kt.

D.r. vykdomas kultūr. darbas neatsilikdavo nuo kitų svarbių darbų. Tuo metu Darbo Rūmų suorganizuotose choruose dalyvavo per 1,000 darbininkų, apie 300 darbininkų dalyvavo orkestrinėse ratelijose. Prie kiekvieno kultūrinio klubo veikė ir scenos mėgėjų kuopelės. Per 1937 m. patys darbininkų kultūros klubai suruošė apie 100 kultūrinių praeitį, kurias aplankė per 100,000 darbininkų ir jų šeimų narių.

Muzikos ir dainos vakarai, lietuviški šūpiniai ir vaidinimai, kurie buvo įrengiami kartais per mėnesį, pasidarė tiek populiarūs, kad niekada parengimaj negalėjo sutalpinti į sales norinčių juose dalyvauti. Šie parengimai buvo transliuojami per Kauno radi-

jo stotį oro bangomis ir sulaukė kelių tūkstančių klausytojų padėkos. Rūmų liaudies universitetas 1937 metais suruošė 20 įvairių specialybių kursų.

Biuletenio reporteris baigdamas Lietuvos Darbo Rūmų veiklos aprašymą straipsnį, pastebėjo: „Darbo Rūmai savo veikla stengiasi aprėpti visas darbininkų kultūrinio, ekonominio, ir socialinio gyvenimo sritis. Berods, Darbo Rūmai rūpinasi tikrai pramonės įmonių (fabrikų) darbininkais ir amatininkais. Tuo tarpu nėra specialios organizacijos, kurį rūpinasi žemės ūkio darbininkų reikalais. Žemės ūkyje Lietuvoje dirba samdomų darbininkų bent trigubai daugiau, negu pramonėje. Tsb.“

P. S. Šį Tsb. reportažą spausdindami, tuo būdu įrodome, kad buv. aukštas okup. Lietuvos pareigūnas Motiejus Šurmasas propagandinėje knygoje neigiamai aprašė nepriklausomos Lietuvos pramonės, prekybos bei transporto dirbančiųjų socialinių, kultūrinių bei ekon. gyvenimo apraškas ir Dabo Rūmų išrinktųjų pareigūnų darbuotę ir pasiektus pagerinimus. pr. fab.

MEDICINOS GYDYTOJŲ STOKA

Harrisburg, Pa. — Pensilvanijos 18 psichiatrijos ligoninėse pasireiškė medicinos gydytojų stoka. Dėl šios priežasties ty ligoninių administracijos buvo priverstos priimti tarnybon tokius medicinos gydytojus, kurie patys sirguliuoja arba blogai žino anglų kalbą. Šio keisto medicinos gydytojų samdymo priežastimi yra labai maži gydytojų atlyginimai ligoninėse.

„Negatuojuantieji psichiatrai yra geriau, negu visai be jų“, pareiškė Pensilvanijos valstijos psichiatrijos skyriaus aukštas pareigūnas. Vienoje Pensilvanijos valstijos ligoninėje, pavyzdžiui, 2/3 gydytojų patys serga svarbiomis psichinėmis ligomis. Pensilvanijos valstijos psichiatrijos ligoninėse gydytoji mokama nuo 30,000 — 44,000 dol. per metus; tuo pačiu metu kitose valstijose lokio gydytojo alga siekia nuo 50,000 — 80,000 dol. Mgd. S.nė

• Žodžiai yra kaip rentgeno spinduliai: gerai pataikyti jie sminga kiurai.

(Aldous Huxley) 2 — Naujienos, Chicago, Ill. — Sat.-Mond., October 25-27, 1980

TESTAMENTO TVIRTINIMO PROBATE TEISME PRO. CEDURA

Cia patiekiami žiniai, kai mirusiojo asmens nuosavybė patenka į probate teismą patvirtinimui.

Jei mirusio asmens testamento originalas yra surastas, tai jį reikia pristatyti 30 dienų laikotarpyje probate teismui, kad jis būtų patvirtintas. Sekantis žingsnis, — advokatas įteikia teismui petiją, nurodymą sudarytojas nurodė surašydamas testamentą. Jei tokio asmens testamentas nebūty, arba paskirtasis vykdytojas mirty anksčiau už testatarių, tai advokatas prašo teismą paskirti turto administratorių.

Tuo atveju, jeigu testamente yra nurodytas testamentas vykdytojas, teismas paprastai jį patvirtina.

Jeigu testamente vykdytojas neįvardintas, probate teismas paskiria testamentą administratorių. Šiuo atveju nėra nustatyto termino probate teismui petijai įteikti. Įpėdiniai tarpusavyje gali pradėti kovą šiuo punktu.

Po 30 dienų, kai testamentas vykdytojas probate teismo yra patvirtintas ar administratorius yra paskirtas, jis arba jo pasamdytas advokatas privalo įteikti teismui petiją dėl nuosavybės pretenzijų.

Po to, kai nuosavybė yra patiekta apžūrai, testamentas vykdytojas (arba administratorius) turi 60 dienų laikotarpyje užpildyti inventarizaciją, patiekti smulkiai išvardintą sąskaitą, surašyti visą nuosavybę, visą turta įvardinti.

Kai kada mirusiojo turta suniku surasti, tuomet testamentas vykdytoji teismas suteikia termino prailginimą.

Po to, kai turto inventarizacija yra baigta, kreditoriai turi šešių mėnesių laikotarpyje patiekti savo pretenzijas.

pr. sul.
(Bus daugiau)

MARQUETTE PARKO LIETUVIŲ NAMŲ SAVININKŲ PAREIŠKIMAS

Sužinojome, kad Marquette Parko Namų Savininkų S-gos direktorių taryba specialioj suėgoj nutarė įteikti Chicago Apskriies asesoriui Mr.Tomui Hynes svarbų pareiškimą, kuriame tarp kitko teigiama:

1) Kadangi namų savininkai gavo nekilm. turto mokesčių sąskaitas su padidintu turto įvertinimu, tokiu dideliu, kad atrodė, kad tai būtų turto konfiskavimas.

2) Namų savininkai tokiam padidinimui priešinosi, tuo labiau, kad pastebėjo mūsų mieste korupciją ir kad mok. mokesčiai neturi pasitikėjimo miesto valdytojams.

3) Kadangi padidinti mokesčiai ardo bendruomenę, ir verčia žmones apleisti Chicago miestą, todėl kreipiasi į Cook apsk. asesorių, prašydami nekilm. turto mokesčių sumažinti ir korupciją eliminuoti.

4) Mūsų politikieriai išleidia ne milijonines, bet bilijonines dol. sumas pinigų, kurie yra paimami iš apskrities mokesčių mokėtojų kišenės.

5) Namų savininkų direktoriaus įsitikinęs, kad Apskriies asesorius turi galią ir reikiama autoritetą sumažinti ne kilm. turto mokesčius iš kartos be delsimo, kadangi namų savininkai ne tik turi sumokėti mokesčius, bet dar remiontuoti savo namus, biiznius bei apmokėti darbo jėgą, už dabrangias medžiagas, tai neturi lešų ir neturi pinigų pastarjesiems apmokejimams.

pr. petitas

PARAMEDICAMS DINGO DINGO IDEALISKOS DARBO SĄLYGOS

Chicago Ugniagesių departamento paramedikai su ambulanšu skubiai vyksta į nelaimės vietas, kur esti sužeistas žmogus.

Vienas toks paramedikas ne seniai reporteriams kalbėjo būdingais pavyzdžiais.

— Anksti rytą ambulansas Nr. 8 buvo išauktas į maisto krautuvę, esančią Ashland ir 80 Street kampe, kur moteris buvo nukritusi žemin nuo laiptų ir susižeidė. Paprastai tą nelaimės atvejį turėjo sutvarkyti kitas ambulanso štabas, esantis Kekzie ir 71 Street. Kadangi arčiau nelaimės vietos abiejų ambulansų, įskaitant ir 71 St. ir Pernel St., telefonai buvo išjungti, tai arčiausias ambulansas buvo 2215 West 31 St.

Kita paramedikams problema yra ta, kad dažnaiatsitinka, kad med. instrumentai ambulanse neveikia. Dėl tos priežasties išaukti paramedikai negali tinkamai atlikti savo pareigų ir nelajmingam asmeniui negali suteikti reikiamos pagalbos, — pasakė pėnas iš paramedikų.

Mgd. Sulaitienė

VYRESNIO AMŽIAUS ŽMONIEMS PASKAITOS

Spalio 29 d., trečiadienį, Chicago miesto centre, Loop kolegijoj, 64 E. Lake St., D. E. Mackelmann, buv. Chicago miesto planavimo direktorius, skaitė vyresnio amžiaus žmoniems paskaitą apie vyresnio amžiaus asmenų būklės aprūpinimą. (Housing older Americans).

Visos paskaitos, rengiamos kas trečiadienį, kolegijos 100 kamb., yra nemokamos.

Sekanti paskaita bus lapkričio 5 d. Victor Ening iš Geriatric Division of the Illinois Department of Mental Health, kalbės (angų kalba) kaip vyresnio amžiaus žmonės turi išmokyti sumažinti nervų įtempimą.

Smulkesnių informacijų galite gauti paskambinus Mary Herrick, Senior Citizen projekto direktorei, tel. 977-2517.

pr. petitas

JŪS KLAUSIATE, MES ATSAKOME

KL. Psakykite, kas gali gauti nedarbingumo išmokas pagal Soc. Sec. įstatymą?

Ignas S-las

ATS. Pagal Soc. Sec. įstatymą nedarbingumo išmokas gali gauti nedarbingi darbininkai, jaunesni 65 m. amž. ir jų šeimos, jei jie atidinka nustatytoms sąlygoms. Taip pat nedarbingumo išmokas gali gauti nedarbingi našlės ir nedarbingi vaikai našlių 50 m. arba vyresni, jei miręs sutuoktinis yra išdirbęs nustatytą metų skaičių, kurį nustato Soc. Sec. įstatymas. Tas pat išmokas gali gauti kai kurios nedarbingos divorsuotos našlės, būdamos vyresnės negu 50 m. amž.

DAKTARAS IR OBUOLIAI

„One apple a day keeps the doctor away“, skelbia senas populiarus receptas. Vienas daktaras tokį receptą išrašė savo nugariančiam pacientui.

— Jei tamsta nori ilgai gyventi, patariu kiekvieną kartą, kai pajusi troškulį išgerti stiklinuką, suvalgyk po vieną obuolį. Pacientas: „Jonas daktare! Tai neįmanoma. Tiek daug obuolių aš tikrai nevaliočiau suvalgyti“, atsakė pacientas.

• Aristofanas buvo geriausias graikų komedijų rašytojas pirmame periode (ketvirtame šimtelyje prieš Kristų).

Jimmy Carter. Jo vardas reiškia "Žmogaus Teises" visame pasaulyje

Pastaroji Respublikonų administracija visai nekreipė dėmesio į žmogaus teisių klausimus. Tik ne prezidentas Carteris. Žmogaus teises jis pavadino „Amerikos užsienio politikos siela“.

Prezidentas Carteris taip elgėsi pagal savo stiprų įsitikinimą žmogaus teisių šventumu. Jis viešai pasmerkė komunistų nusikaltimus žmogaus teisėms. Jis pakvietė disidentus į Baltuosius rūmus. Jis užtikrino finansinį nepriklausomumą Lietuvos atstovams, kaip „reikšmingą simbolį aneksijos nepripažinimo politikoj“.

Belgrado konferencijoje Helsinkio susitarimų vykdymo klausimais, administracija tvirtai laikėsi dėl žmogaus teisių Lietuvoje. Ji tęsė kovą ir Madrido konferencijoje. Ji paskyrė Amerikos lietuvių Ramondą Česonį ir kitus asmenis

š tautinių grupių į Amerikos delegaciją.

Respektuojant savo vertę ir gerinant mūsų apylinkes

Prezidentas Carteris supranta kultūrinio pluralizmo reikšmę. Todėl jis tvirtai palaiko programas, kaip Etninių tradicijų studijas, etnišką meną bei literatūrą. Jis indorsavo Demokratų platformon stiprų etnišką paragrafą.

Prez. Carterio administracijos pensininkų ir gyvenamųjų būty programose yra respektuojamos tautinių grupių apylinkės.

Prezidentas įsteigė Baltuosiuose rūmuose Etninių reikalų įstaigą, kad jį balsas būtų girdimas aukščiausiose instancijose.

Šiais metais balsuokime už žmogaus teises ir už tradicines vertybes.

Perrinkime Prezidentą Carterį ir Viceprezidentą Mondalę — Demokratus

Paid for by the Carter-Mondale Re-Election Committee, Inc. Robert S. Strauss, Chairman

3 — Naujienos, Chicago, Ill. — Sat. Mond., October 25-27, 1989

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980
Subscription Rates:
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.

pusel metų — \$22.00
tris mėnesiams — \$12.00
vienam mėnesiui — \$4.00

Kanadoje:
metams — \$45.00
pusel metų — \$24.00
vienam mėnesiui — \$4.00

Užsieninėse:
metams — \$48.00
pusel metų — \$24.00

Naujienos eina kasdien, bešešėdėn, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Telf. 421-6100.

Chicagoje ir priemiestuose:
metams — \$45.00
pusel metų — \$24.00
tris mėnesiams — \$12.00
vienam mėnesiui — \$4.00

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Kitose JAV vietose:
metams — \$40.00 Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Kuo remiasi Naujienos?

Šių metų vasario 19 dieną suėjo lygiai 66 metai, kai Chicagoje pasirodė pirmas Naujienų numeris. Tuo metu Chicagoje ėjo keli laikraščiai. Tie laikraščiai pranašavo trumpą kelią ir dar trumpesnį gyvenimą Naujienoms, bet Naujienos toliausiai nuėjo ir ilgiausiai gyveno. Naujienos dar ir šiandien eina, tuo tarpu Naujienoms blogo linkėjusieji laikraščiai tikrai retuose archyvuose užtiknami, o Naujienos dar ir šiandien tebeina ir dar ilgus metus rengiasi eiti.

Naujienos eis, nes lietuviams jos reikalingos. Laisvės ir demokratinės santvarkos priešai jau seniai Naujienas norėjo užtroškinti ir numarinti, bet nepajėgė to padaryti. Nepajėgė to padaryti ir šiandien.

Naujienos remiasi labai paprastu ginklu — teisybe. Naujienų oponentai nežino, kad teisybė yra pats galingiausias ginklas. Teisybė yra pats galingiausias Amerikos ginklas. Iki šio meto teisybė buvo pats galingiausias pavergtos lietuvių tautos ginklas. Teisybė yra pats galingiausias Amerikos lietuvių ginklas.

Naujienas prieš 66 metus įsteigė trys pasiryžę lietuviai — Kazys Gugis, Antanas Lalis ir Juozas Šmotelis. Abu pirmieji jau yra mirę, bet Šmotelis, prieš kelis metus peržengęs 90 metų slenkstį, dar gyvas ir ateis į Naujienų minėjimą susirinkusių pasveikinti. Prie šitų trijų pasiryžėlių dar prisidėjo Kazys Baronas ir A. Pačkauskas. Jie sudėjo \$15,000 ir 1913 metais įsteigė bendrovę Naujienoms leisti.

Tuo metu Chicagoje ėjo savaitinė Lietuva ir Katalikas. Lietuvą įsteigė ir ilgus metus redagavo Adomas Šernas, o Kataliką leido Jonas Tananevičius. Šernas buvo priverstas pasitraukti iš Lietuvos redagavimo. Kartu su juo išėjo ir lietuviškoji tolerancija. Lietuvos priešakin atsisotojo kiti žmonės, kurie bijojo teisybės. Jie turėjo pinigų, daug sukaupto turto, bet neturėjo drąsos teisybei parašyti. Kataliką rėmė bankininkai visu savo 100,000 dolerių kapitalu, bet Naujienų jie nepajėgė užtroškinti. Šie laikraščiai patys užtroško.

Lietuviai yra kantrūs žmonės. Jie gali daug pakęsti. Bet kai pradeda skleisti neteisybę, tai lietuviai protes-

tuoja. Melo jie negali pakęsti. Jie protestuoja, bet jeigu protesto balso negali viešai pareikšti, tai nuo melagiu nusisuka, jų neklauso, drįsta ieškoti teisybės.

Kai Naujienų leidėjai išleido pirmo naujo lietuviško laikraščio numerio 25,000 egzempliorių, tai jie žinojo, kad tiek skaitytojų jie neturės. Jie ne to siekė. Jiems rūpėjo naują lietuvišką laikraštį įteikti kiekvienam Chicago ir jos apylinkių lietuviui. Jeigu žmogus naują laikraštį pakaitys ir pamatys naują žinių tiekimo būdą, jeigu kiekvienoje žinioje ras Amerikos gyvenimo teisybę, tai tą lietuvišką laikraštį jis pamėgs ir skaitys. Buvo organizuojamos visos galybės prieš naują lietuvišką laikraštį, bet jokio blogos valios melai negalėjo uždaryti Naujienoms kelio į Amerikos lietuvių širdis.

Naujienos buvo puolamos keliomis didelėmis neapykantos ir keršto bangomis. Jas puolė ir gerai organizuota naujų ateivių banga. Dar laivuose jiems buvo kalama į galvą, kad Amerikoje, Dieve apsaugok, nepaimtų į rankas ten spausdinamų Naujienų. Ispėjimas buvo labai rimtas ir gąsdinantis, bet rezultatai buvo tokie patys, kokie buvo 1914 metais. Naujienų neskaitė, kol nepaėmė vieno egzemplioriaus ir jo neperskaitė. Nieko baisaus jame neradę, jis jau drąsiau pirkė šį dienraštį ir tapo nuolatiniu skaitytoju. Šiandien didžiausią Naujienų skaitytojų nuosimtį sudaro tie tremtiniai, kuriems buvo bandoma kalti į galvą mintis, kad Naujienos yra pavojingas laikraštis ir buvo įsakyta jo nepaisyti.

Amerika tapo galinga valstybe, nes ji turėjo laisvą spaudą, kurioje galėjo gildinti pačias sudėtingiausias gyvenimo problemas. Apdairesni Amerikos lietuviai yra geriau informuoti apie tarptautinius įvykius, negu laisvos Amerikos spaudos neskaitantieji. Amerikos lietuviai tiek paveikė JAV Kongreso atstovus ir vyriausybę, kad galingiausioji valstybė nutarė nepripažinti nepriklausomos Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių prijungimo prie Sovietų Sąjungos. Amerika dar ir šiandien Lietuvos aneksijos nepripažįsta. Nepripažįsta Stalino ir Hitlerio prievartos akto prieš laisvą savo reikalus tvarkiusias Pabaltijo tautas. Amerika tol nepripažins, kol šitas klausimas nebus taip išspręstas, kaip sprendžia visos laisvės siekiančios tautos. Okupantas privalės išvažiuoti namo. Jis turės išsivežti visą savo policiją ir Lietuvoje apgyvendintas "katiušas", o tada išlaisvintos tautos pačios pramoks tolerantišką gyvenimo. Tuo pačiu keliu eis ir lietuviai, išsilaisvinę iš sovietinės vergijos.

Amerikoje "nauji vadai" Lietuvių Bendruomenės neorganizavo, nes pradėjo klastoti rinkimus. Didesnis lietuvių skaičius balsavo paštu, negu prie balsavimo urnų. Kada buvo patarta iširti klastą ir pataisyti netvarką, tai vadovybė atsisakė. Tuo savo veiksmu suskaldė Bendruomenę. Amerikoje klasta negalima įsteigti jokios didelės organizacijos. Klasta privertė dalį Lietuvių Bendruomenės persiorganizuoti ir užsiregistruoti valstybės įstaigoje.

Naujienos kėlė viešumon klastą ir nurodinėjo, kad kreivais keliais vieningos organizacijos nepajėgė sudaryti. Patarė laikytis didelį patyrimą turinčių amerikiečių priimtų taisyklių, bet tokie patarimai jiems nepatiko. Baigėsi tuo, kad nepatenkinti Bendruomenės organizatoriai, vietoj kovos prieš okupantą, pradėjo kovą prieš ALTą ir VLIKą, pačias didžiausias lietuviškas organizacijas.

Naujienos padėjo Amerikos lietuviams organizuotis, klubams ir organizacijoms išaugti į didelius vienetus ir tęsti vieningą lietuvių tautos kovą už savo krašto laisvę ir už Amerikos lietuvių gerovę.

Naujienos kito kelio nežino. Reikia rašyti teisybę,

A. Marčiulionis — Keturi Evangelistai

Pranešimas apie Madrido konferenciją

Cicero ALTo skyriaus valdyba š. m. spalio mėn. 12 d. tuo-
jau po šv. Mišių, 11. 30 val. su-
ruošė šv. Antano bažnyčios pa-
rapijos salėje popietę — prane-
šimą apie Madrido konferenci-
ją ir organizacijų reikalus. Pra-
nešimą padaryti buvo pakvies-
tas ALTo pirm. dr. Kazys Šid-
lauskas. Suięgia apie pranešimą
pradėjo Cicero ALTo skyriaus
vicepirmininkė dr. Bronė Mo-
tušienė. Savo žodyje ji primi-
nė, kad lietuvių visuomenė ir
Cicero ALTo skyrių sudarančių
organizacijų atstovai buvo suk-
viesti išklausyti dr. Kazio Šid-
lausko pranešimą apie Madrido
konferenciją ir organizacijų san-
tykius. Savo pranešime dr. Šid-
lauskas paminėjo, kad Ameri-
kos Lietuvių Taryba, nors ir bu-
vo kilę gandai, kad Madrido
konferenciją gali neįvykti, savo

kaip žmonės; čia net akmenys pakeleje ir tie at-
rodė jiems tokie svetimi, o žmonės?... Geriau
su jais nesusidurti...
Kai sujuda jų mašina, palikdama miške pas-
kutinius siaubą keliančius palydovus, niekas ne-
prataria nė vieno žodžio — per sunku jiems buvo
suprasti, kad jau viskas pasikeitė ir kad jie jau
laisvi. Tik pavaziavus geroką galą ir įsitikinus,
kad niekas iš paskos jų nebeseka, visi staiga at-
gyja. Dabar kiekvienas skuba paspausti Ramu-
nei ranką ir padėkoti už visą pakeltą jos vargą ir
už tokį pasišventimą, nes visi gerai žinojo, koki
kryžiaus kelią teko jai praeiti, kol juos išvadavo
iš tos klaukios bedugnės.
— Dėkui tau, miela mūsų karžyge, tą pada-
ryti tegali tik labai ddelė patriotė ir nepaprastai
kilnios sielos mergaitė, — pirmas prabyla į ją
Ringaudas.
— Aš tik atlikau savo pareigą ir esu laimin-
ga, kad man, pagaliau, pavyko laimėti šią sunkią
kovą... — liūdnai atsako Ramūnė.
— Ar aš jums nesakiau!... Juk čia sėdi tarp
mūsų ne mergaitė, o tikras angelas, pasiūstas iš
dangaus... Kitaip šių dalykų neišaiškinsi... —
jaudinosi Niaura ir skubino paneigti pasididžiuo-
damas visus iki šiol jam daromus priekaištus,
dėl tos pačios Ramūnės.
— Taip, kol mes turime tokių mergaičių, nie-
kas neįstengs palaužti mūsų tautos atsparumo, —

vadovų paštarimo. Detroite ir
paskelbtų punktų. ALTo valdy-
bos posėdyje 1980 m. X. 10 d.
buvo pasitarta, bet visas reika-
las paliktas šaukiamie ALTo
suvažiavime nutarti.
Reporteris K. D.

MOKYKLOJ SPROGIMAS UZMUŠE 49 MOKINIUS

MADRID. — Ortuella mieste-
lyje sprogo mokyklos dujų šil-
dymo krosnis ir užmušė 49 vai-
kus ir du suaugusius. 90 vaikų
sužeista. Jų amžius tarp 6 ir
10 metų. Daug sužeistų ištrauk-
ta iš griuvėsių.

PATARĖ NEGROBTI IRANO ŽEMIŲ

NEW YORK, N.Y. — JAV am-
basadorius Jungtinių Tautų Sau-
gumo taryboje patarė Irakui
tuojau atšaukti savo karo jėgas
iš Irano teritorijos.

Dabartiniu metu Irako gink-
luotosios pajėgos vietomis yra
įsiveržusios į Irano teritoriją 60
mylių gilumon. Užimtų žemių
plotis siekia 95 mylias.

Būtų pageidautina, kad Irano
vyriausybė tartųsi su Irako pre-
zidentu apie karo jėgų atšauki-
mą iš Irano.

Irakas tvirtina, kad Irano ša-
chas Reza Pahlevi 1975 metais
tą sritį atėmė iš Irako. Jie dabar
tik atsiima atgal tas žemes, ku-
rios jiems priklauso.

ANTRA DVIGUBA TRAGEDIJA

Sophia, 40 metų amžiaus,
Walter Rajeos žmona, trečia-
dienį mirė laike gimdymo. Nau-
jagimis irgi mirė ligoninėje.

Tai antra dviguba tragedija
šeimoje. 1979 metais du jų ne-
pilnametėai sūnūs buvo nužū-
dyti ant nuošalaus kelio. Mano-
ma, ryšium su narkotikų pre-
kyba. Du jaunuoliai jau nu-
bausti už tą žmogžudystę.

Walter Rajea gyveno Bolin-
brooke. Jų šeima iš Lenkijos at-
vyko 1961 metais.

— Kosyginas nori ilgesnio po-
ilsio, kad jo širdis aprimtų ir
galėtų sustiprėti. Brežnevus lai-
kė Kosyginą, kol Tichonovas
perėmė pareigas.

— Nuo 1967 metų Kaliforni-
jos kalėjimų mirtininkų kame-
rose yra laikomi 43 pasmerkti
mirti kaliniai. Teismai peržiūri
jų bylas.

— Izraelio kariuomenės vadai
taupo gazoliną, kad galėtų nau-
doti mūsų metu.

— Irano pulkininkai, paleisti
iš kalėjimo, be ginklų atsisako
vesti Irano karius į frontą.

P. KESIŪNAS

TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ

3-jų dalių ROMANAS

(Tęsinys)

— Mūsų nesušaundys... — prabilsta, kampe
sėdėdamas, Jonas.

— Iš kur tu žinai? — paklausia nepatenkin-
tas Niaura; jam buvo nemalonu, kad jis, Jonas,
tokią gerą naujieną praneša.

Jonas vis dar kėlė jiems įtarimą, nors jis sė-
dėjo čia pat, drauge su jais, ir atrodė, kad jo liki-
mas nieku nebesiskiria nuo jų likimo.

— Tai kur mus dabar veža? — paklausia jį
Ringaudas.

— To nežinau ir aš, bet į šią stovyklą mes
daugiau nebeįsime, — trumpai atsako jis, jaus-
damas, kad jo žodžiais vargu ar kas betiki.

Ir vėl įsivyravę tylą, kiekvienas savo min-
tyse nori atspėti, kas su jais daroma, bet niekas
nebenori prabilti — Jono buvimas juos varžo. Kas
gali žinoti, kam dabar jį čia įgrūdė kartu su jais.
O mašina lekia kaip pasitutusi; jie turi stipriai
laikyti įsikibę rankomis lentų, kad pasisukimu-
o neparkristų.

Taip pralėkusi tamsoje gal kolį dvidešimt kilo-
metrų, vairuotojas staiga pasuka į tankų mišką;
prieš kalinių aki: vėl tas pats siaubas: koks skir-
tumas — tame ar kitame miške mirti...

Bet netrukus jų mašina sustoja. Ginkluotas
sargybinis rankos mostu įsako jiems išlipti. Visi
sujaudinti skuba trumpai tarp savęs atsisveikinti,
nė kiek neabejodami, kad juos tuojau sušaundys,
tik Lašinskas kažkaip keistai laikosi, bet jo nie-
kas ir nepaiso — juk nežinia, kam jie čia jį atsi-
vežė. Kiekvienam perbėga per galvą Ramūnės
paskutiniai žodžiai: "Jeigu aš pas jus nebesu-
grįšiu, tai žinokite, kad būsiu žuvusi pirmą jūsų".

Belipant iš sunkvežimio jų dėmesį atkreipia
kurtus motoro dūzgimas. Visi atsisuka į tą pusę
ir stengiasi įžiūrėti, kas čia dar atvažiuoja. Iš
pradžią pamanė, kad atsiveja atsilikęs vežimas su
duobkasiais, bet greit įsitikina, kad priešais juos
pamažu atslenka lengva mašina, kuri pagaliau
privaziuoja prie jų ir sustoja. Iš tos paslaptingos
mašinos išlipa — Ramūnė...

Vidury šio didelio miško, vidury tamsios nak-
ties mūsų kaliniams pasibaigė visi kalėjimo var-
gai, bet tik kalėjimo. Oficialiai jų pasaulyje jau
gyvųjų tarpe nebebuvo — tą naktį jie buvo "su-
šaudyti", atitinkamoje knygoje buvo surašytos
jų mirimo metrikos. Dabar jie turėjo pradėti tik-
rą miško žvėrelių gyvenimo, kuriuos kiekvienu
momentu bet kuris medžiotojas teisėtai gali už-
mušti. Panašiai jiems jau teko gyventi ir savo
tėvynėje, bet ten buvo visai kitokios sąlygos: ten
kiekviename žingsny savas žmogus, priešas ar iš-
davikas buvo tik retenybė. O čia?... Juk jie pir-
mą kartą savo kojomis pasiekė to krašto žemę

kaip žmonės; čia net akmenys pakeleje ir tie at-
rodė jiems tokie svetimi, o žmonės?... Geriau
su jais nesusidurti...

Kai sujuda jų mašina, palikdama miške pas-
kutinius siaubą keliančius palydovus, niekas ne-
prataria nė vieno žodžio — per sunku jiems buvo
suprasti, kad jau viskas pasikeitė ir kad jie jau
laisvi. Tik pavaziavus geroką galą ir įsitikinus,
kad niekas iš paskos jų nebeseka, visi staiga at-
gyja. Dabar kiekvienas skuba paspausti Ramu-
nei ranką ir padėkoti už visą pakeltą jos vargą ir
už tokį pasišventimą, nes visi gerai žinojo, koki
kryžiaus kelią teko jai praeiti, kol juos išvadavo
iš tos klaukios bedugnės.

— Dėkui tau, miela mūsų karžyge, tą pada-
ryti tegali tik labai ddelė patriotė ir nepaprastai
kilnios sielos mergaitė, — pirmas prabyla į ją
Ringaudas.

— Aš tik atlikau savo pareigą ir esu laimin-
ga, kad man, pagaliau, pavyko laimėti šią sunkią
kovą... — liūdnai atsako Ramūnė.

— Ar aš jums nesakiau!... Juk čia sėdi tarp
mūsų ne mergaitė, o tikras angelas, pasiūstas iš
dangaus... Kitaip šių dalykų neišaiškinsi... —
jaudinosi Niaura ir skubino paneigti pasididžiuo-
damas visus iki šiol jam daromus priekaištus,
dėl tos pačios Ramūnės.

— Taip, kol mes turime tokių mergaičių, nie-
kas neįstengs palaužti mūsų tautos atsparumo, —

atsiliepia ir Guoba.

— Kaip gaila, kad Juozas nebepriteko kant-
rybės — dabar būtų įsitikinęs, kad stebuklą laikai
dar nepraėjo... — apgailėstavo Ringaudas.

Tik vienas Lašinskas murksojo mašinos kam-
pe tylėdamas, tarytum jo visi šie dalykai ne-
domintų.

Pabudęs iš sunkaus miego ir visiškai atsga-
vęs nuo gautojo smūgio, Perkūno pritrenktasis
smogikas apsidairo ir pamatė, kad jo kambaryje
nėra nė vieno žmogaus, atsisakia iš lovos ir nu-
eina tiesiai į raštinę: jis tuojau nori sužinoti, kas
darosi dabar stovykloje.

— Kur yra tas mano agentas? — kreipiasi
jis į raštinės vedėją.

Vedėjas suranda kažkokį lapą ir padeda prie-
šais jį ant stalo. Smogikas skaito nustebejęs ir mato,
kad visi 13 kameros kaliniai tą naktį sušaudyti.

— Ką jūs padarėte? Juk tarp jų buvo ir tas
jieškomasis Ringaudas.

— O ką? Ar mes turėjome palaukti, kol jie
tave pirmiau pribais? — atsiliepia, įeidamas iš
kito kambario, stovyklos viršininkas.

— Gera pas jus tvarka, jeigu kaliniai gali
daryti net pasikėsinimus prieš stovyklos pareigū-
nus, — pašiepiančiai atkerta įpykęs smogikas.

(Bus daugiau)

JEZUS PASAULIO ISGANYTOJAS

30. Ramybės Kunigaikštis
Jėzus, pasaulio Išganytojas, bus taipgi "Ramybės Kunigaikštis" (Iza. 9:6). Angeliškos giesmės, kurias buvo paskelgęs Jėzus gimimui, turinys buvo "ramybė žemėje". Todėl turi ateiti laikas, kuriuo šita išpranašautoji ramybė pasidarys tikrybė, o ne tik tuščias giedojimas Kalėdų metu. Jėzus bus didis Karalius valdančiosios Dievo namuose, iš kurių pasidarys "kalnas" arba Karalystė, kuri bus įsteigta "kalnų viršūnėje... ir aukščiau kalnų" (Mik. 4:1). Kada žemės lautos pamatys visą savo negalėtiną įsteigtą ramybės dabartiniam pakrikusiam pasauliui, tada žmonės sakys: "Ateikite, ženkime ir Viešpaties kalną (Karalystę)... jis moks mus savo kelių ir mes eisime jo takais". — Mik. 4:2.

Ir kuomet tautos taip stropiai laikysis Viešpaties takų ir su-
tikis jais eiti, tada, kaip pranašo pasakys: "Jie pavers savo kala-
vijas (ginklus) į noragus ir savo jėgas į pjautuvus, viena tauta
nekelis prieš kitą kalavijo ir nebesimokins daugiau kariuoti" (Mik.
4:3). Taip pat Ramybės Kunigaikštis įsteigs tarp tautų nuola-
tinę taiką.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N.Y. 10303

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius
1938 S. Main St., Westchester, IL.
VALANDOS: 9-5 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — 88 3-5993

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63RD STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Residencijos telef.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sondra praktika, spec. MOTERŲ ligos.
Ofiso: 2652 WEST 57th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm. antradienį, trečiadienį
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. šeštadienį
2-4 val. popiet. ir kita laiku
pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDEAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. ban-
džiai. Speciali paslauba kojoms
(Arch Support) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, šeštadienį 9-1
2850 West 63rd St., Chicago, IL. 60629
Telef.: Prospect 8-5824

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. BERNAS
Tel. WA 3-8063

MOVING

Apdraudimas perkraustymui
ir įvykių atvejais.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 374-1832 arba 374-3996

GET RELIEF

FROM CONSTIPATION
WITHOUT
SPASMS OR CRAMPS

Mitininkas M. Tamulėnas ir jo žmona

Mirė matininkas Motiejus Tamulėnas

1980 m. rugsėjo mėn. 24 d. ūkininkus, kur gyvena oras ir
West Palm Beach, Floridoje, tinkamas maistas sustiprina jo
širdies smūgio ištiktą mirė ma-
tininkas Motiejus Tamulėnas.

Liūdesyje paliko žmoną Karoli-
nā, sūnūnus Motiejų Tamulėnā
Wisconsin ir Kostā Švedijoje.

Jo palaikai buvo pašarvoti
Norwood Funeral Home, West
Palm Beach. Jautriai atsiveiki-
nimo kalbā pasakė agr. J. Dau-
gėla. Bažnytinės apeigas atliko
kun. St. Cloud. Atsiveikinime
buvo daug vietos lietuvių ir
kaimynų amerikiečių. Už velio-
nies pagerbinį atsiveikinimą
padėkos žodį tarė sūnėnas Mo-
tejus.

M. Tamulėnas buvo gimęs
1891 m. gruodžio mėn. 22 d. Ga-
jūnų km., Biržų aps. Jo tėvai tu-
rėjo nedidelį ūkį. Iš trijų sūnų
Motiejus buvo jauniausias. Jam
esant dar tik 7 metų, mirė tė-
vas. Šeimos ir ūkio reikalų naš-
ta atiteko našlei motinai. Mo-
tejus pasirodė turįs nemažus
gabumus. Motina, padedama sa-
vo vyresnio sūnaus Mykolo, dē-
jo pastangas, kad suteiktų jam
mokslo. Per gana nelengvus
ekonominis trūkumus, Motie-
jui pavyko baigti Biržų ketur-
klasę mokyklą. Kad nereikėtų
dribti svetimiesiems ir galėtų
būti naudingas savo kraštui, pa-
sirenka matininko profesiją.
Vyresniojo brolio Mykolo remia-
mas, išvyksta į Petrapilį, kur
mokosi Pirmame Petrapilio
Technikume ir prieš Pirmąjį pa-
saulinį karą baigia keturių kur-
sų žemės matavimo skyrių.

Karui užsiliepsnojus, Motiejus
pašaukiamas į kariuomenę. Pa-
tenka į Samsonovo armiją, kuri
giliai įsiveržia į Prūsiją. Mūšį
pralaimėjus, didelė dalis Samso-
nevo armijos patenka į vokiečių
nelaisvę. Tame skaičiuje buvo
ir jaunas karys Motiejus. Būnant
nelaisvėje teko didelių sunku-
mų pergyventi. Dvasioje nepa-
lūžta. Vasaros metu gauna lei-
dimą iš belaisvių stovyklos iš-
vykti darbam pas vokiečius

po didelių vargų pateko Švedij-
jon. Taip buvo perskirti vyrai
ir žmona. Jie abu tą labai per-
gyveno.

Jo sūnėno dėka, Karolina pa-
tenka į Vokietiją. Jie abu išva-
žinėja Vokietiją, bet ramesnės
vietos apsigyventi neranda. Po
didelių rūpesčių per Daniją Ka-
rolina patenka į Švediją. Vėl
buvo sujungta viens kito išsi-
lęgsi šeima. 1917 m. laimingai
abu atvyksta į JAV. Apsigyvena
Racine, Wis., o nuo 1961 metų
persikelia į Floridą. Čia džiaū-
giasi saulėtu klimatu ir gai-
nasi Atlanto bangose.

Tamulėnas būdamas tėvyneje
laisvu nuo tarnybos laiku pa-
siveičia kooperacijai. Labai do-
mėjosi Biržų žemės ūkio drau-
gija ir žemės ūkio smulkus
kredito banku. Daugiau kaip 10
metų jis buvo renkamas tų or-
ganizacijų valdybos pirmininku.
Būdamas išeivijoje nemažai ra-
šė Naujienose ir Sandaroje. Pri-
klausė Tėvynės Myletojų drau-
gijai ir Sandarai.

Jo palaikai gulės ne Biržų ka-
pinėse, bet amžinai ilsėsis demo-
kratinėje Amerikoje.

Sūnėnas Motiejus

KANAPĖS

Lietuvoje kanapės, kaip spė-
jama, jau žinomos buvo pirmai-
siais amžiais po Kristaus.

Vykdamas tyrinėjimus Pilia-
kainio kaime, Nemančinės valsč.,
piliakalnyje surasta ir kanapių
sėklų liekanų. Vėlesniais lai-
kais kanapės lietuvių taip pat
buvo mėgiamos. Tai rodo ir daž-
nas jos minėjimas liaudies dai-
nose ir pasakose. Kanapėlė yra
ir vienas lietuvių liaudies šokių.
Adomas Mickevičius "Pone
Tade" kanapę vadina daržų ki-
parisu. Ji apsaugojanti kitas
daržoves, ypač kopūstus, nuo
kirmynų. Dėl to lietuvių ir so-
dindavę kanapės ir daržovių tarp
lysvius.

JURŲ VANDUO

Jūroje, 3,500 pėdų gilumoje,
vanduo ramus net didžiausios
audros metu.

Gilumoje vienos angliškos my-
lios, vandens spaudimas viena-
me ketvirtinaje colio yra ly-
gus vienai tonai.

Pripildame jūrų vandens inde,
jeigu tik leisime jam išgaruoti,
atsiras dugne dviejų colių slo-
rumo nusistovėjusios druskos.
Vanduo jūroje yra šaltinis
gilumoje. Norvegijos pakra-
čiuose vanduo visada pradeda
užsilti iš apačios.

"NAUJIENOS" BOLŠEVIKAMS
YRA RAKSTIS JŲ AKYSE.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

EUDEIKIS

GAIDAS — DAIMID

SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANSO

PATARNAVIMAS

TURIME

KOPLYCIAS

VISOSE Miesto

DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLympic 2-1063

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1x38 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

Virgilia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4416

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

Vienuolikos metų mirties sukaktis

A. + A.

ZUZANA NORMAL

(Pagal pirmą vyrą Bertulienę)

Jau suėjo vienuolika metų, kai negailestinga mirtis iš-
gyvųjų tarpo išskyrė mylimą žmoną ir motiną. Gimė Lie-
tuvoje, Šiaulių apskr., Žagarės valsč., Latvelių kaime.

Amerikoje išgyveno 60 metų.

Mirė 1969 m. spalio mėn. 11 dieną. Palaidota Lietuvių
Tautinėse kapinėse, Chicagoje.

A.A. Zuzanos Normal giliai tebeliūdi vyras Antanas,
sūnus Casper, dvi dukters — Eleanor Coelyn, jos vyras
Henry bei jų šeima, ir Wilma Nickon. Lietuvoje mirusios
sesers Malorienės dvi dukters su šeimomis. Kolumbijoje
dr. Gaurišas su šeima, daugelis kitų giminių, draugų ir
pažįstamų.

Išsėkis ramybėje. Mes Tavęs niekuomet neužmiršime
ir anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime.

Giliai liūdi:

Vyras, sūnus, dukters, anūkai ir kiti giminės.

Mielam Mažosios Lietuvos Lietuvių

Draugijos nariui

MIKUI PANARUI

staiga mirus,

jo liūdinčiai žmonai, sūnams ir anūkam nuosirdžią
užuojautą reiškia ir kartu liūdi

MAŽOSIOS LIETUVOS LIETUVIŲ DRAUGIA

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, ILL. 60650

Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštės automobiliams paslattyti

K. Donelaičio mokyklą aplankė retas svečias

Spalio 4 d. mūsų mokyklą aplankė garbingas ir mielas svečias Vladas Šakalys, neseniai pabėgęs iš pavergtos tėvynės. Jau seniai persekioto V. Šakalio kelionė į laisvę skiriasi tuo, kad jis laimingai pateko į Ameriką.

Lietuvoje V. Šakalys jau nuo pat jaunų dienų turėjęs priešpauką. Būdamas tik trylikos metų, spausdino atsisveikimo-lapeles, todėl pateko į KGB tardymą. Trokšdamas tėvynei laisvės, V. Šakalys tęsė šį darbą, suprasdamas, kad visa Lietuva laukia laisvės, kaip tamsi naktis laukia šviesos.

Rusai turėjo V. Šakalį gegužės 30 d. ir nubauti 15 metų kalėjimo. Todėl jis pasitraukė į pogrindį ir tęsė slapta darbą toliau. Paieška buvo paskelbta visoje Sovietų Sąjungoje, todėl V. Šakalys pasisprendė pasitraukti į vakarus.

Kelionė buvo labai sunki. Per 10 dienų jis nukeliavo 200 km., prieš pasiekiant atidžiai saugomą sieną. Prieš 4 km. pločio ežerą, jis perplaukė jį. Keliaudamas naktimis, miegodamas dienos metu, perėjo Suomiją ir pasiekė Švediją. Nors jį kankino nemiga ir alkis, tačiau labai apsidžiaugė, atsiradęs laisvame krašte. Vėliau, BALFO dėka, pasiekė Ameriką.

Baigdamas priminė, kad mes, būdami lietuviai, turime mylėti savo kraštą Lietuvą, didžiulius garbingą praeitį ir kalbą, kuri yra seniausia iš indoeuropiečių kalbų. V. Šakalys norėjo perduoti mums šią mintį: Mylėdami šį kraštą, nepamirškime tėvų ir protėvių kalbos ir papročių.

Rūta Stroputė

Dr. Donelaičio aukštesniosios mokyklos 8 kl. mokinė.

STASYS ŠAKINIS LIETUVIS DAŽYTOJAS

Dažo namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.

4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)

Skambinti YA 7-9107

Re-elect
Finley
Cook County Circuit Court Clerk
HE RUNS THE COURTS LIKE A BUSINESS
Democrat - November 4
Paid for by All Cook County Citizens Committee for Morgan M. Finley

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAS, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunias dienas ir susirūpinimą \$8.00

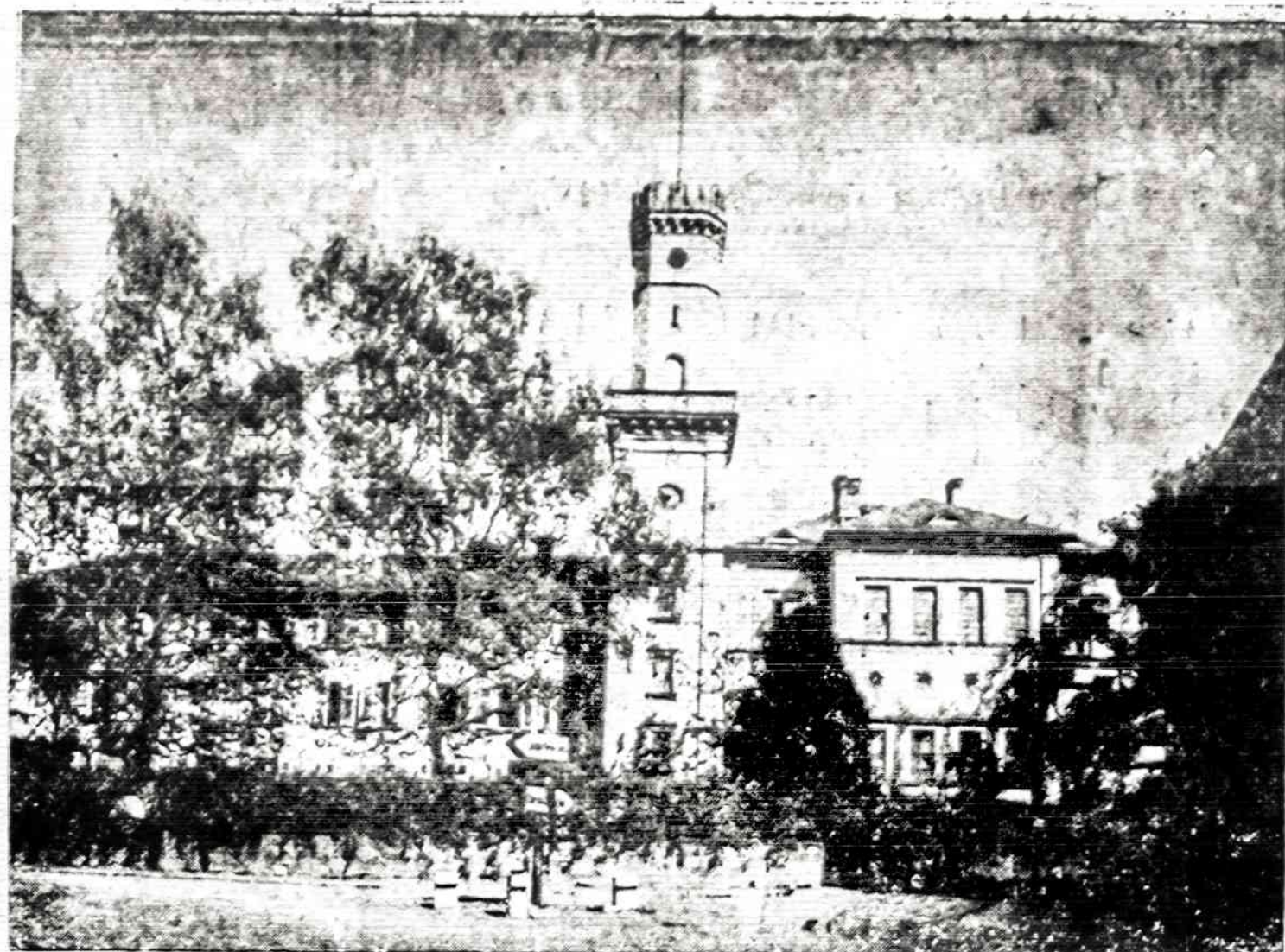
Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKSTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

LIETUVIŲ VASARIO 16 GIMNAZIJA, VOKIETIJOJE

Vasario 16 gimnazija — mūsų visų reikalas

Vasario 16 gimnazija eina jau 30-tuosius metus. Ryžtu ir vėluoju lietuvių darbui įsteigta, to paties visų lietuvių sutartinio darbo dėka gimnazija ligi šiol išsilaikė, išugdžiusi lietuviškos ir krikščioniškos dvasios itisą jaunų lietuvių generaciją. Pradinės lituanistinės mokyklos Vokietijoje užsidarė, taip pat ir Anglijoje. Liko tik viena Vasario 16 gimnazija, vienintelė ne tik Europoje už ok. Lietuvos ribų, bet ir visame laisvajame pasaulyje. Ar ir jai užsidaryti?

Gimnazijoje šiuo metu mokosi 60 mokinių, suvažiavusių iš Vokietijos, Anglijos, Amerikos, Kanados ir Brazilijos. Einamas 9-rių metų gimnazijos kursas pagal Vokietijos mokyklų programas, o atvykusiems iš Amerikos — pagal to krašto mokyklų programas. Mokinių skaičius klasėse nedidelis, todėl mokymo darbas yra intensyvus. Abiturientai išlaiko abiturijos (gimnazijos baigimo) egzaminus, duodančius teisę stoti į bet kurį universitetą, o atvykę iš Amerikos gauna visus įskaitus, reikalingus pereiti į aukštesnę klasę. Dėstymo kalba lietuvių, išskyrus kelis dalykus paskutinėse klasėse, kurie dėstomi vokiečių kalba, nes abiturijos egzaminai laikomi vokiečių kalba.

Vokietijos lietuvių bendruomenė, gimnazijos kuratorija ir visi vietos lietuviai daro viską, kad gimnazija išsilaikytų, kad dar ilgus metus galėtų jaunuoliai lietuviškai ugdyti. Bet jų vienu jėgų šiuo metu nebeužtenka — reikia pagalbos iš visų lietuvių. Gimnazijos ir bendrabučių 1980 metų biudžetas yra DM 898.000. —. Iš vokiečių įstaigų ir katalikų vyskupų numatyta gauti DM 588.000. —. Likusią DM 310.000. — sumą turime sutelkti mes patys iš mokinių mokesčių už bendrabutį ir lietuvių visuomenės aukų. Bet jau kelinti metai tos sumos nebesurenkame, ir vokiečių įstaigos svarsto, ar jiems irgi nereikėtų sumažinti savo įnašo ar net paramą visai nutraukti, nes gau-

nasi įspūdis, kad lietuvių interesus turėti savo gimnaziją nyksta.

Šių metų biudžetui subalansuoti mums reikia ligi gruodžio mėnesio 31 d. iš lietuvių visuomenės sutelkti DM 90.000. —. Vieną dalį šios sumos turime surinkti iš Vokietijos lietuvių, o kita dalį reikia sutelkti iš Anglijos, Amerikos, Kanados ir kitų kraštų lietuvių aukų.

Dėkojame visoms lietuvių institucijoms, gimnazijai remti būreliams, pasiskirtiems asmenims, ligi šiol gimnaziją rėmusiems. Prašome paramos ir dabar, nes be jos gimnazija negalės išsilaikyti.

Artėja Kalėdos. Galvosime, kaip padovanoti artimiesiems švenčių progą. Nepamirškime ir savo gimnazijos! Ir jei kiekviena lietuvių šeima, kiekviena lietuvių organizacija, kiekvienas lietuvis į savo dovanų sąrašą įtrauktų ir Vasario 16 gimnaziją, ji visų bendram džiaugsmui iš šio metų sunkumų išeitų ir su giedria viltimi žiūrėtų į ateitį.

Aukas prašome siųsti: Privatus Litauisches Gymnasium, 6840 Lampertheim 4, West Germany. Gimnazija yra mūsų visų. Ir jos ateitis priklauso nuo mūsų visų. Mes negalime leisti jai užsidaryti.

Vasario 16 gimnazijos Kuratorijos valdyba

ST. PETERSBURG, FLORIDA

Sėkminga BALFO rudens vairo išvyka

Trečiadienį, spalio 15 d., gražiaiame Lake Seminole Parke įvyko BALFO, St. Petersburgo skyriaus sėkminga rudens vairo sezono atidarymo išvyka. Oras buvo labai puikus ir svaigų suvažiavo labai šaunus būrys.

Pirmininkas, p. J. Valauskas, sveikiai apsidus stalus, taręs įžangos žodį, paprašė gerb. prel. J. Balkūno, BALFO dvasios vadovo, palaiminti išvyką. Po maldos, vėl pirm. p. Valauskas, atsikreipęs į svečius, pakvietė prie gardžių sūnų mūsų moterų gamintų pietų. Svečiams pasistiprinus, prasidėjo programos dalis.

Pirmas prabilo p. Revas. Jis padėkavo įspūdingą BALFO darbą iškeliančią poemą.

Sėkė muzika ir loterija. Kažkas yra pasakęs, kad muzika yra vienintelė tokia kalba, kuria negalima pasakyti nė piktos, nė sarkastiško žodžio. Kokia būtų ir BALFO išvyka be muzikos, kaip jaustųsi ir išvykos dalyviai, jei nebūtų muzikos toš švelniosios melodijos? Ir šiuo atveju, kam leido sveikata ir kieno dar stiprios kojos, galėjo smagiai su savosiomis ir polkute ar sūkinį apsukti.

Sėka pasveikinimai ir padėka. Už sėkmingą išvyką, davusią gražaus peleno, p. pirm. J. Valauskas tarė didį padėkos žodį svečiams už atsilankymą, be ko ir

sėkmės nebūtų galima tikėtis, už aukas gerb. prel. J. Balkūniui, BALFO centro valdybos direktoriui p. Daliai Bobelienei, Bendruomenės pirm. p. Mečislavui Krasauskui, Romo Kalantos Šaulių Kuopos pirm. p. Gudoniui, Bažnyčios Komiteto pirm. p. Gruzdiui, Radijo Valandos vedėjai Dr. Mačionienei, Krikščionių Demokratų pirm. K. Kleivai.

Ypatinga padėka atiteko dirbusiems prie išvykos paruošimo darbų, būtent, p. p. Kraujaliams, p. O. Kindurienei, p. Plepienei, p. Liutkieni, p. V. Kriaučiūnui už bilietų tvarkymą, p. Kairiui už muziką. Ypatinga padėka ir p. p. Papeliūčiui už tortą, p. O. Galvydienei ir p. Zos tautui už loterijos pravedimą, p. A. Milauskieni už pyragą, p. Sabolienai už bilietų platinimą ir p. Revai už ypatingai įspūdingą poemos padėklamavimą.

Didi padėka buvo išreikšta p. Jurgelai Lietuvių Klubui pirm. ninkui už paskelbimą BALFO išvykos Lietuvių Klubui salėje ir tėvui kun. Butkui už paskelbimą iš sakyklos bažnyčioje.

Labai dažnai tenka nugirsti mūsų lietuviškos visuomenės nusiskundimą ir mūsų draugijinio gyvenimo atvejais. Esą, nėra galima lankyti parengimų dėl draugiškumo stokos ir didelio pasiskirstymo į "kastas". Deja, nemanau, kad tatau būtų galima pasakyti apie BALFO išvykos

važovus bei dalyvius. Visi svečiai, pavyzdžiui, kad ir šį trečiadienį, iš toli ir arti, susirado gana daug progų laikui praleisti labai draugiškoje nuotaikoje, nežūrint, kad "au ir stalams teko "pasiskolinti" vietas ant žaliųjų pievelės.

Atseit, jei jau ko dar mums ir stokoja, tai tik tokio žmogaus, kuris būtų sugebėjęs visus mūsų kolonijos lietuvius išvesti į tokį puikią gamtą, kaip Seminole Parkas, paurisai sveikatai pataisyti, kad dar ilgai visi galėtumėme į BALFO išvykas atsilankyti ir gerėtis laimingu sveiku amžiaus gyvenimu.

J. Krs.

TRUMPAI

— Illinois valstijos loterijoje spalio 23 d. Pot of Gold lošime laimėjo 722032, Bingo lošime laimėjo 04, 29, 44, 51 ir 63.

— Knyga VALSTYBININKAS POLITIKOS KELIU galima užsakyti per TĖVYNES SARGO ad-ją, 6819 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL., 60629. Kurie užsakymus ir pinigų prisiųs iki lapkričio 31 d. moka \$6.40 už kietais viršeliais ir \$4.80 už minkštais. Vėliau kainuos \$8.00 ir \$6.00. Čekius rašyti POPE LEO XIII LITERARY FUND, Inc. (Pr.)

— Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti. ARVYDAS KIELA, 434-9655 (Pr.)

— J. Andriaus sudaryta Lietuvos žemėlapis ir išleista Devenų Kultūrinio Fondo, galima įsigyti siunčiant užsakymus šiuo adresu: Devenų Kultūrinis Fondas, P.O. Box 10782, St. Petersburg, FL 33733. Kaina \$6 + 65c persiuntimo išlaidoms padengti.

ZIONO LIETUVIŲ EV. LIUTERONŲ KLEBONAS.

— "Kunigas Jonas Juozapaitis, su žmona išvyksta į Los Angeles, California, kur dalyvaus. Š. m. spalio mėn. 22-26 dienos Dr. Robert Schuller Bažnyčių vadovų institute (Institute for Successful Church leadership). Dr. Schuller atsižymėjęs savo dar šiais metais užbaigtu pastatu — Kristalo katedra (Crystal Cathedral), kuri kainavo apie \$18 milijonų dolerių. O sekmdienį, spalio 26 dieną, laikys Reformacijos pamaldas Los Angeles Apilinkėje gyvenantiems lietuviams, St. Andriejaus Liuteronų bažnyčioje, West Los Angeles, Kalifornijoje."

— Chirurgas plastikas šįandien su žmogaus nosimi gali viską padaryti, išskiriant vieną: chirurgija negali sulaukyti, kad nosies nekaišiotų kur nereikia. (B. Bardot)

Pensijos ir kompensacijos iš Vokietijos ir kitų kraštų, pilietybės pona ir įvairių valstybės formų pildymas. Interesanti reikalais lankosi valdžios ir savivaldybės įstaigos konsultuotose. Padėda sutvarkyti pensijas ir bedarbių pašalpas bei kitų panašius reikalus. Sutvarko Medicare ir kitas sąskaitas. Padėda neturintiems gauti iš WELFARE ir kitų įstatų įvairias pašalpas: būto, nemokamo gydymo, nemokamo maisto kortelės ir kitka. Taip pat paruošia imigracinius dokumentus ir išskleidimus į Amerika. Sudaromi testamentai ir asmenų paieškosimai. Be to, išrūpina metrikus ar jų pakaitalus. Kreiptis asmeniškai arba laišku.

A. ČEPULIS NOTARY PUBLIC
Income Tax Service
3261 SOUTH HALSTED STREET
(Antras aukštas, įėjimas iš fronto)
CHICAGO, ILLINOIS 60608
Tel. 225-8275

JOHN GIBAITIS
Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS.

JEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

• LIETUVIŠKAS RESTORANAS su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis, lengvos pirkimo sąlygos.
• 2 BUTŲ MEDINIS prie 68-tos ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.
• MŪRINIS BUNGALOW Brighton Parke, 15 metų. Reikia skubiai parduoti. Neaukšta kaina.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI,

nuomoti ar apdrausti savo nuosavybę Chicagoje ar bet kur Amerikoje, prašome skambinti ar užteiti į mūsų įstaigą.

Mes visuomet pasiruošę jums patarnauti.

Mes priklausome MLS ir turime kompiuterį.

Virš 500-tai namų pasirinkimų.

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. 767-0600

BRIGHTON PARKE gerą pelną nešantis gerai prižiūrtas namas su tavernos bizniu, užkandinė nuo 11-tos iki 1-os ir saviņinkui būtų tik už \$49,000. Apžiūrėti galima su saviņinku susitarus telefonu nuo 3 val. popiet 284-5911

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

MAINTENANCE MAN

Experienced full time machinery and building maintenance.

Excellent benefits.

Call: Mr. GEORGE

463-8500

RENTING IN GENERAL

Nuomos

2835 W. PERSHING ROAD

Pirmame aukšte suaugusiems išnuomojamas keturių didelių ir švartų kambarių butas.

Kaina — \$160 mėnesiui.

BRIGHTON PARKO apylinkėje

išnuomojamas 5 kambarių butas suaugusiems.

Teirautis telefonu 927-4731

WITH SLEEP-EZE

YOU CAN REST EASY.

Sleep-Eze contains a gentle sleep inducer that helps you get a good night's sleep. And isn't that all you want? Use only as directed.

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI
Turli Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiešiuose greit, garantuoti ir sažiningai.
KLAUDIUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams Krepitais.
A. L. AURAITIS
4645 So. Ashland Ave.
523-8775

GENERAL REMODELING
• Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. • Stalniai darbai, cemento laiptai, porčiai, stogai ir visa kita.
FETINGIS CONSTRUCTION
7132 So. Kedzie Avenue
Tel. 776-8505

DAŽYMAS IR REMODELIAVIMAS
Nėra darbo permažo. Visus palmu. Iš lauko ir vidaus. Kainos labai prieinamos.
GEDIMINAS BARANAUSKAS
4514 So. Talman Avenue
Tel. 523-0383

A. TVERAS

Laikrodžiai ir brangenybės

Pardavimas ir Taisymas

2646 West 69th Street

Tel. REmpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY

F. Zapolski, Agent

2208 1/2 W. 95th St.

Evergreen Park, Ill.

60642, - 424-8654

State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATŲ DRAUGIJA

VALDEMARAS BYLAITIS

ir VINCAS BRIZGYS

Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak.

Šeštadieniais nuo 9 iki 12-tos

arba pagal susitarimą.

Telefonuoti 778-8000

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo valandos: nuo 9 val. ryto

iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo

9 val. ryto iki 12 val. d.

Ir pagal susitarimą.

Tel. 776-5162 arba 776-5163

2649 West 63rd Street

Chicago, Ill. 60629